

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1977-1978

31 JANUARI 1978

WETSONTWERP

houdende geëigende beschikkingen ten einde de Internationale Organisatie voor Atoomenergie toe te laten inspectie- en verificatiewerkzaamheden door te voeren op Belgisch grondgebied, in uitvoering van het Internationaal Akkoord van 5 april 1973 bij toepassing der §§ 1 en 4 van artikel III van het Verdrag van 1 juli 1968 inzake de niet-verspreiding van kernwapens

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BUITENLANDSE ZAKEN
EN DE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING ⁽¹⁾,
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER DIEGENANT.

DAMES EN HEREN,

I. — Inleiding

Uw commissie heeft het onderhavige wetsontwerp besproken in haar vergadering van 19 januari 1978.

Het werd reeds door de commissie onderzocht en aangenomen op 2 maart 1977, kwam te vervallen ingevolge de ontbinding van de Wetgevende Kamers enkele dagen nadien en werd van verval ontheven door de wet van 16 november 1977.

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Leburton.

A. — Leden : de heren Bertrand, d'Alcantara, De Keersmaecker, Desmarests, Diegenant, Nothomb, Renaat Peeters, Swaelen, Van Aal. — Dejardin, Dupont, Geldolf, Glinne, Leburton, Van Elewyck, Van Lent. — Colla, Damseaux, De Croo, Risopoulos. — Baert, Kuijpers. — Gendebien.

B. — Plaatsvervangers : de heren Barbeaux, Blanckaert, Mre Demeester-De Meyer, de heren Robert Devos, Monard. — André Cools, Degroeve, Galle, Vanvelthoven. — De Winter, Mundeleer. — Mre Maes echtg. Van der Eecken. — Mre Spaak echtg. Danis.

Zie :

269 (1977-1978) N° 1.

Chambre des Représentants

SESSION 1977-1978

31 JANVIER 1978

PROJET DE LOI

établissant des dispositions propres à permettre à l'Agence internationale de l'Energie atomique d'effectuer des activités d'inspection et de vérification sur le territoire belge, en exécution de l'Accord international du 5 avril 1973 pris en application des §§ 1 et 4 de l'article III du Traité du 1er juillet 1968 sur la non-prolifération des armes nucléaires

RAPPORT

FAIT
AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ETRANGERES
ET DE LA COOPERATION AU DEVELOPPEMENT ⁽¹⁾,
PAR M. DIEGENANT.

MESDAMES, MESSIEURS,

I. — Introduction

Votre commission a examiné le présent projet de loi en sa réunion du 19 janvier 1978.

Le projet avait déjà été examiné et approuvé par la commission le 2 mars 1977; il était devenu caduc en raison de la dissolution des Chambres législatives survenue quelques jours plus tard et a été relevé de caducité par la loi du 16 novembre 1977.

⁽¹⁾ Composition de la Commission :

Président : M. Leburton.

A. — Membres : MM. Bertrand, d'Alcantara, De Keersmaecker, Desmarests, Diegenant, Nothomb, Renaat Peeters, Swaelen, Van Aal. — Dejardin, Dupont, Geldolf, Glinne, Leburton, Van Elewyck, Van Lent. — Colla, Damseaux, De Croo, Risopoulos. — Baert, Kuijpers. — Gendebien.

B. — Suppléants : MM. Barbeaux, Blanckaert, Mre Demeester-De Meyer, MM. Robert Devos, Monard. — André Cools, Degroeve, Galle, Vanvelthoven. — De Winter, Mundeleer. — Mre Maes épouse Van der Eecken. — Mre Spaak épouse Danis.

Voir :

269 (1977-1978) N° 1.

In zijn inleidende uiteenzetting wijst de Minister van Buitenlandse Zaken erop dat dit wetsontwerp niets anders is dan een uitvoeringsmaatregel van het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens, maatregel die geen enkele bijkomende last met zich brengt naast deze welke zijn voorzien in het verificatie-akkoord tussen de Internationale Organisatie voor Atoomenergie, Euratom en de Lidstaten van de Europese Gemeenschap.

De toepassing van het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens berust op de inrichting van een doeltreffende controle van de maatregelen die in de verschillende landen werden genomen ten einde na te gaan of de basismaterialen of de bijzondere splijtstoffen voor vreedzame doeleinden worden aangewend.

Aangezien het recht op toezicht voor het grondgebied van de E.E.G. tot de bevoegdheid van Euratom behoort, werd niet zonder moeite een overeenkomst tot stand gebracht tussen de Internationale Organisatie voor Atoomenergie te Wenen enerzijds en de Europese Gemeenschap en de Lidstaten die het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens ondertekend hebben anderzijds.

Die overeenkomst werd door het Belgisch Parlement goedgekeurd; ze verleent aan de Organisatie de bevoegdheid om door middel van de gepaste verificaties de doelmatigheid van het door Euratom uitgevoerde toezicht na te gaan. Ze bevat zowel verbintenissen voor de Gemeenschap zelf als voor elke Staat die ze heeft ondertekend.

Het wetsontwerp dat ter goedkeuring aan het Parlement wordt voorgelegd, strekt er slechts toe de op het niveau van de Staten tegenover de I.O.A. aangegane verbintenissen te doen naleven door de op Belgisch grondgebied gevestigde personen en ondernemingen. Het ware beter geweest dat probleem op te lossen door middel van een verordening van de Raad der Europese Gemeenschappen. Ingevolge het verzet van een Lid-Staat was dat niet mogelijk, zodat de Belgische Regering bij gebrek aan een dergelijke wettelijke basis verplicht was het onderhavige wetsontwerp ter goedkeuring aan het Belgische Parlement voor te leggen.

Akkoord en wetsontwerp slaan uitsluitend op burgerlijke installaties. De militaire installaties ressorteren onder een bijzonder statuut.

II. — Bespreking en stemming

In antwoord op de vraag van een lid, onderstreept de Minister dat het beschikkend gedeelte van het wetsontwerp artt. 1 tot 11) identiek is in alle landen van de Europese Gemeenschap die lid zijn van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie, terwijl de formele bepalingen (artt. 12, 13 en 14) specifiek zijn voor België. Alle in het wetsontwerp vervatte bepalingen zullen deel uitmaken van het intern Belgisch recht.

In verband met artikel 14 verklaart een lid dat hem geen enkele bepaling in onze wetgeving bekend is waarbij een Minister als partij gemachtigd wordt om een vordering in te stellen. Hij stelt voor te schrijven: « ... kan de Staat tegenwoordig door de Minister van Justitie... »

Het lid acht het ook wenselijk de Nederlandse terminologie van dat artikel in overeenstemming te brengen met deze van het Gerechtelijk Wetboek. Hij stelt voor in het tweede lid, eerste regel, het woord « ingediend » te vervangen door het woord « ingesteld » en de tekst van de laatste regel te wijzigen als volgt: « De uitspraak is voorlopig uitvoerbaar ondanks elk rechtsmiddel ».

De voorgestelde wijzigingen worden eenparig aangenomen.

De artikelen en het gewijzigd ontwerp worden eveneens eenparig aangenomen.

De Verslaggever,
A. DIEGENANT.

De Voorzitter,
E. LEBURTON.

Dans son exposé introductif, le Ministre des Affaires étrangères souligne que le présent projet constitue une simple mesure d'exécution du Traité sur la non-prolifération des armes nucléaires, mesure qui n'implique aucune charge nouvelle en dehors de celles qui sont prévues par l'accord de contrôle entre l'Agence internationale de l'Energie atomique, Euratom et les Etats membres de la Communauté européenne.

L'application du Traité sur la non-prolifération des armes nucléaires est basée sur l'organisation d'un contrôle efficace des mesures prises dans les différents pays en vue d'établir si les matières brutes ou les matières fissiles spéciales sont utilisées à des fins pacifiques.

Comme le pouvoir de contrôle relève de la compétence de l'Euratom pour le territoire de la C.E.E., un accord a été péniblement négocié entre l'Agence internationale de l'Energie atomique de Vienne d'une part et la Communauté européenne et les Etats membres parties au Traité de non-prolifération, d'autre part.

Ce traité a été approuvé par le Parlement belge; il donne autorité à l'Agence de s'assurer par les vérifications appropriées de l'efficacité des contrôles effectués par l'Euratom. Il comporte des engagements à la fois à charge de la Communauté en tant que telle et à charge de chaque Etat, partie à l'Accord.

Le projet de loi soumis pour approbation au Parlement ne vise qu'à faire accepter par les personnes et entreprises installées en territoire belge, les engagements souscrits au niveau des Etats vis-à-vis de l'A.I.E.A. Il eût été préférable de résoudre ce problème par le biais d'un règlement du Conseil des Communautés européennes. Cela n'a pas pu être le cas étant donné l'opposition d'un Etat membre. Faute d'une telle base légale, le Gouvernement belge a été dès lors amené à saisir le Parlement belge de l'actuel projet de loi.

L'accord et le projet de loi concernent exclusivement des installations civiles. Les installations militaires relèvent d'un statut particulier.

II. — Discussion et vote

En réponse à une question d'un membre, le Ministre souligne que le dispositif du projet de loi (art. 1 à 11) est identique dans tous les pays de la Communauté européenne, membres de l'Agence internationale de l'Energie atomique, tandis que les dispositions formelles (art. 12, 13 et 14) sont propres à la Belgique. Toutes les dispositions figurant au projet de loi seront incorporées au droit interne belge.

En ce qui concerne l'article 14, un membre déclare que notre législation ne comporte aucune disposition autorisant un Ministre à saisir un tribunal en tant que partie. Il propose la rédaction suivante: « ... l'Etat, représenté par le Ministre de la Justice, peut... »

Le membre estime également nécessaire de mettre la terminologie du texte néerlandais de cet article en concordance avec celle du Code judiciaire. Il propose de remplacer, au deuxième alinéa, première ligne, le mot « ingediend » par le mot « ingesteld » et de modifier comme suit le texte de la dernière ligne: « De uitspraak is voorlopig uitvoerbaar ondanks elk rechtsmiddel ».

Les modifications proposées sont adoptées à l'unanimité.

Les articles et le projet tel qu'il a été modifié sont également adoptés à l'unanimité.

Le Rapporteur,
A. DIEGENANT.

Le Président,
E. LEBURTON.

ARTIKEL GEWIJZIGD DOOR DE COMMISSIE

Art. 14.

Bij vaststelling van een tekortkoming aan de verplichtingen voortvloeiende uit deze wet, begaan door een persoon of onderneming, zoals bedoeld onder artikel 1, kan de Staat vertegenwoordigd door de Minister van Justitie een vordering instellen bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, ten einde de uitvoering der genoemde verplichtingen te doen bevelen.

De vordering wordt ingesteld op de wijze van het kortgeding. Er wordt uitspraak gedaan over de vordering binnen een termijn van acht dagen niettegenstaande elke vervolging uitgeoefend om reden van dezelfde feiten voor een strafrecht.

De uitspraak is voorlopig uitvoerbaar ondanks elk rechtsmiddel.

ARTICLE AMENDE PAR LA COMMISSION

Art. 14.

Lors de la constatation d'un manquement aux obligations résultant de la présente loi, commis par une personne ou une entreprise visées à l'article 1er, l'Etat, représenté par le Ministre de la Justice, peut saisir le président du tribunal de première instance de Bruxelles d'une demande en vue d'ordonner l'exécution desdites obligations.

La demande est introduite selon les formes du référé. Il est statué sur celle-ci dans la huitaine nonobstant toute poursuite exercée en raison des mêmes faits devant la juridiction pénale.

Le jugement est exécutoire par provision nonobstant tout recours.